

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää

Hakija

Maitomeri Oy / Hannu Hämäläinen

Asia

Lupahakemus valkoposkihanhiin karkottamiseen vakavien viljelyvahinkojen estämiseksi Liperissä, Pohjois-Karjalassa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa valkoposkihanhiin (*Branta leucopsis*) karkottamiseen Liperissä. Lupaa haetaan vuosille 2025–2035 ajalle 20.4.–5.6. ja 10.9.–10.10. viljelmille aiheutuvien vakavien vahinkojen estämiseksi. Valkoposkihanhet syövät nurmen eikä satoa jää korjattavaksi. Hakija on vuonna 2024 rakentanut uuden navetan kotimaisen ruoantuotannon varmistamiseksi. Navetan myötä lehmien ja tarvittavan rehun määrä on kasvanut. Mitä enemmän joudutaan käyttämään ostorehua, sen epävarmempaa maidontuotanto on.

Viljelyvahinkoja on aiheutunut vuodesta 2017 alkaen ja valkoposkihanhiin määrä on kasvanut. Nurmi joudutaan kylvämään hanhiin poistumisen jälkeen uudelleen. Niillä pelloilla, joille on saatu karkottamislupa, on nurmet saatu aika hyvin säilymään.

Hakijalla on voimassa oleva poikkeuslupa VARELY/1535/2024 valkoposkihanhiin karkottamiseen. Lupaa haetaan seuraaville peltolohkoille, joilla karkottaminen on ko. päätöksellä kielletty: 4260005580, 4260005681 ja 4260005782. Jälkimmäisen pellon voi pitää kieltoalueena, jos se helpottaa luvan saamista isommalle alueelle.

Hakijalta on tiedusteltu, ovatko lintupellot alueella lisääntyneet aiemman hakemuksen käsittelyn jälkeen. Hakijan tiedot lintupelloista perustuvat hakemushetken poikkeuslupatilanteeseen ja siihen, että ns. kieltolohkoiksi määritellyt pellot alueella olisivat lintupelloja.

Määräykset, joita hakemus koskee

Valkoposkihanhi on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. viljelmille koituvan vakavan vahingon estämiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus ei myönnä hakijalle lupaa valkoposkihanhiin karkottamiseen hakemuksessa listatuilla kolmella peltolohkolla.

Perustelut

Hakija on hakenut karkottamislupaa sellaisille peltolohkoille, jotka on aiemmassa, syysmuuttoon 2025 asti voimassa olevassa poikkeusluvassa VARELY/1535/2024 määritetty ns. kieltolohkoiksi. Karkottaminen on näillä peltolohkoilla kielletty, jotta valkoposkihanhille ja muulle levähtävälle linnustolle säilyisi riittävästi karkotuksesta vapaata levähdysaluetta. Koska poikkeuslupia myönnetään laajoille alueille, on riittävien levähdysalueiden varmistaminen suotuisan suojelutason ja vahinkojen kokonaistorjunnan kannalta tärkeää.

Hakemusalueen pellot sijaitsevat valtakunnallisesti arvokkaaksi arvioidulla Viinijärven – Outokummun pellot FINIBA-alueella ja maakunnallisesti arvokkaaksi arvioidulle Siikakosken pellot MAALI-alueella. Karkottaminen on sallittu osalla linnustoalueita, myös kolmella hakijan linnustoalueella sijaitsevalla peltolohkolla. Kokonaisuudessaan hakijan tilaan kuuluvien peltolohkojen pinta-alasta 89 %:lla karkottaminen on sallittua. Levähtämiseen on ollut perusteltua varata Lepolahden ja Suokummun alue linnustoalueen pohjoisosasta, jossa merkittävä määrä alueen läpi muuttavista valkoposkihanhista levähtää.

Hakemuksessa ja lisäselvityksessä ei ole tuotu esille näkökulmia, kuten tietoa lintupeltojen lisääntymisestä, joiden perusteella voitaisiin arvioida karkotusalueiden sijoittuminen alueella eri tavalla kuin aiempaa hakemusta käsiteltäessä. Tällöin arvioitiin yhdessä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa, että karkottamista ei tule sallia niillä kolmella peltolohkolla, joille nyt haetaan karkottamislupaa.

Hakemusalue on hakijan mukaan nurmen tuotannon kannalta tärkeä, etenkin ottaen huomioon investointi suurempaan navettaan, mutta vahinkojen torjunnan kannalta on oleellista, että alueella säilyy riittävästi karkottamisesta vapaata levähdysaluetta. Jos hanhet karkotetaan kaikkialta, lisää se ravinnontarvetta ja sitä kautta viljelyvahinkoja. Karkottamisen salliminen hakemusalueella ilman, että levähdysaluetta olisi muualle lähialueelle syntynyt lisää, voi jopa vaikeuttaa vahinkojen torjumista hakijan muilla pelloilla. Haettuja toimenpiteitä ei pidetä perusteltuina vakavien viljelyvahinkojen kokonaistorjunnan kannalta.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Karjalan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Liperi kirjaamo@liperi.fi

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry. (PKLTY) lintuhannu57@gmail.com

SLL Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry. pohjois-karjala@sll.fi

Tapiola Karelia ry. (Pohjoiskarjala) info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4656/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4656/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 02.09.2025 11:12

Ratkaisija Aalto Tapio 02.09.2025 12:31

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä.